

Pædagogisk læreplan for Børneområde Nord

BØRNEOMRÅDE NORD

Bøgehaven, Kastanjen, Klatretræet & Nøddehøj

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for personalets pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner i relation til de intentioner, mål og krav, som fremgår af Dagtilbudsloven. I teksten finder du løbende links til supplerende informationer på vores og andre relevante hjemmesider.

Læreplanen er et fagligt dokument, hvor du som læser får et kig ind i det pædagogfaglige rum. Efter hvert afsnit indsætter vi beskrivelser, hvor du kan læse om, hvordan personalet omsætter den pædagogiske læreplans intentioner og mål i praksis. Du vil her blive præsenteret for to pædagogiske værktøjer *Miniprojektbeskrivelser* og *Praksisfortællinger*, som personalet bruger i arbejdet med pædagogisk læreplanlægning.

Et *Miniprojekt* er en handling eller et forløb, som sættes i gang af en eller flere pædagogiske medarbejdere, med henblik på at planlægge, undersøge, evaluere og udvikle pædagogisk praksis. *Praksisfortællinger* er fortællinger om udvalgte episoder fra pædagogisk praksis, fortalt af pædagogiske medarbejdere, med henblik på at formidle, undersøge og udvikle den pædagogiske praksis. Formålet med at bruge disse værktøjer er, at realisere det pædagogiske grundlag og mål i den pædagogiske læreplan.

Gennem personalets beskrivelser får du mulighed for, at følge deres overvejelser og valg, når de udvikler og udfolder pædagogikken inden for læreplanens forskellige områder og temaer. Vores pædagogiske læreplan opdateres løbende med nye projekter og fortællinger fra praksis.

Vi håber du finder relevant viden og indsigt undervejs – rigtig god læselyst!

Sammen skaber vi det bedste sted

Dette er et materiale fra Faaborg-Midtfyn Kommune.

Der er hentet inspiration fra Børne- og Undervisningsministeriets "Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold" samt "Skabelon til pædagogisk læreplan".

Miniprojektskabelonen er udarbejdet i samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

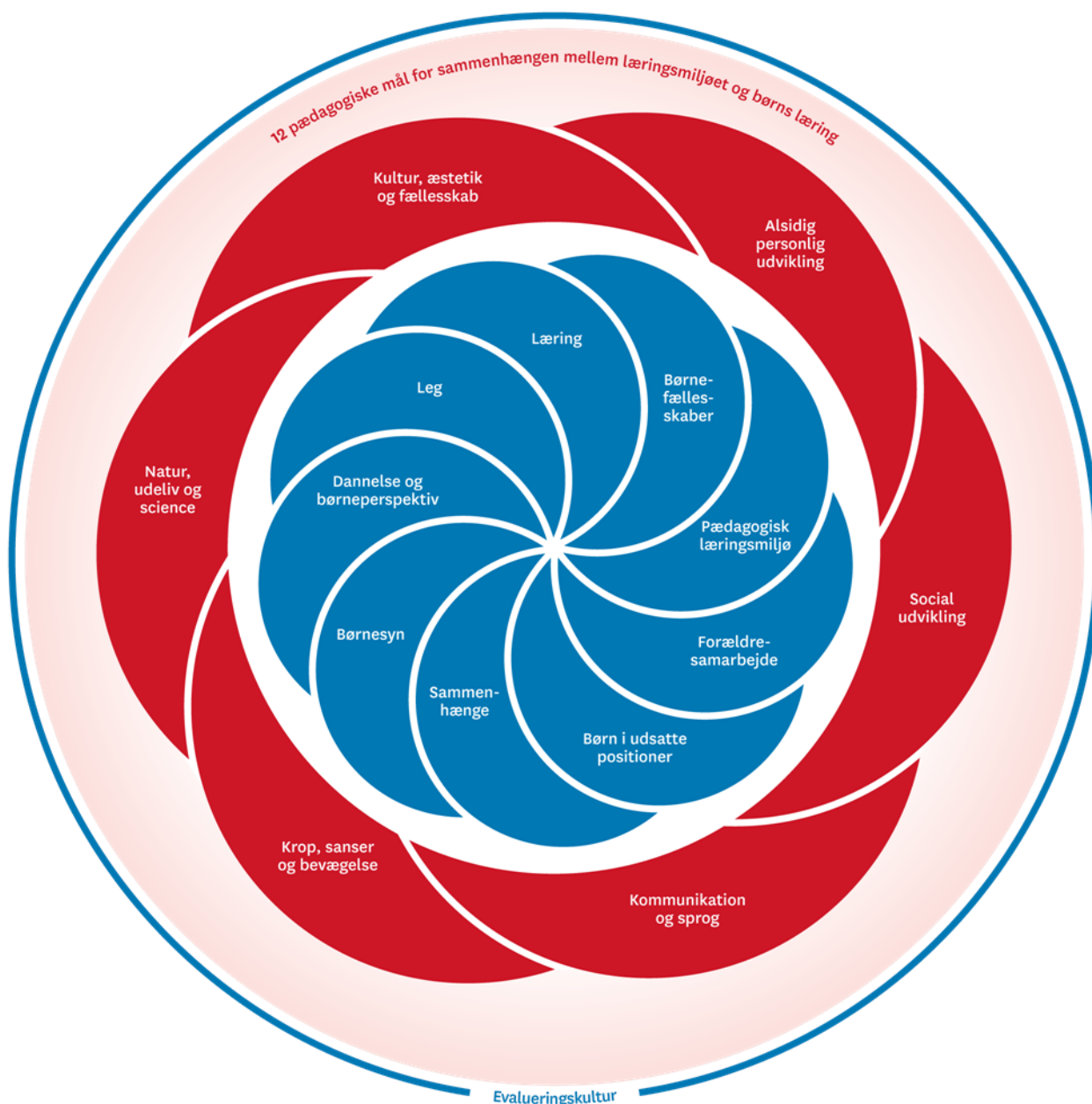
Skabelon til praksisfortællinger er udarbejdet med inspiration fra "Pædagogens grundfaglighed -Grundbog til pædagoguddannelsen", DAFOLO.

Indhold

Pædagogisk læreplan for Børneområde Nord	1
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	5
Hvem er vi?.....	6
Pædagogisk grundlag	7
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.....	8
Fokus på barnets perspektiv og trivsel	9
Kvalitet i kommunikationen	9
En legende tilgang til læring, udvikling og dannelse	9
Fokus på kerneydelsen	9
Børn udvikler sig i naturen med kroppen forrest	10
Pædagogisk læringsmiljø	12
Legekompetencer	12
Evaluering af Miniprojektet	13
Legestationer for de yngste	13
Analyse og fortolkning	13
Legemiljø for børn 2,11 – 3,1 år	15
Samarbejde med forældre om børns læring	17
Fokus på fælles indsats	17
Børn i udsatte positioner	18
Sproglige udfordringer	18
Piktogrammer	19
Analyse og fortolkning	19
Sammenhængende børneliv	20
Samarbejde på tværs af dagtilbud og skole	20
Evaluering af Miniprojektet	22
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	22
Inddragelse af lokalsamfundet	22
Påskeæg i lokalmiljøet	23
Evaluering af Miniprojektet	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Praksisfortællingens titel og datering	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Analyse og fortolkning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	25

Fri for mobberi – psykisk børnemiljø	25
Evaluering af Miniprojektet	26
De seks læreplanstemaer	27
Alsidig personlig udvikling	28
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	28
Social udvikling	29
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	29
Sociale kompetencer via kroppen	30
Evaluering af Miniprojektet	31
Praksisfortællingens titel og datering	32
Analyse og fortolkning	32
Kommunikation og sprog	33
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	33
Sprogarbejde i vuggestuen	34
Evaluering af Miniprojektet	34
Krop, sanser og bevægelse	35
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	36
Sanseforløb	36
Evaluering af Miniprojektet	37
Mellemgruppens taktilsans	38
Natur, udeliv og science	41
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	41
Haletudser i vuggestuen	42
Evaluering af Miniprojektet	42
Kultur, æstetik og fællesskab	44
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	44
Musikfestival 2026.....	45
Evalueringsskilt	47
Hvordan skaber vi en evalueringsskilt?	47
Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?	48

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende til publikationen.

I Faaborg-Midtfyn kommune har vi udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med, at holde styr på temaer og mål i den pædagogiske læreplan. Det gælder både når vi planlægger vores hverdag med børnene, samt når vi reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer, vi skaber, og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

Læringsblomsten findes også i en papirudgave, som du kan se et eksemplar af, hvis du henvender dig til personalet i vores dagtilbud.

Vi anvender blandt andet Læringsblomsten, når vi arbejder med *Miniprojekter* og *Praksisfortællinger*. Læringsblomsten giver os et overblik, når vi skal forholde os til læreplanens 6 indholdstemaer, samt de 12 mål for sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Temaer og mål er fastlagt via lovgivningen, og således fælles for alle dagtilbud i landet.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold.

Børneområde Nord er en kommunal fællesinstitution som består af Nøddehøj, Bøgehaven, Klatretræet og Kastanjen. Bøgehaven, Nøddehøj, klatretræet og Kastanjen er integrerede børnehuse med børn i alderen 0-6 år. Kastanjen deler hus med dagplejen i Årslev, som har legestue og gæstepasning i en del af huset.

Alle børnehuse er centralt beliggende i Sdr. Nærå/Årslev, som grænser op til Odense Kommune.

I vores nærmiljø, som vi ofte inddrager, har vi skoler, bibliotek, hal og den herligste natur - skov, vidtstrakte marker, en lille mose og vandløb.

Vi ønsker at være kendt som en daginstitution med en høj grad af faglighed samt trivsel for børn, personale og forældre. Et velfungerende samarbejde med anerkendelse og respekt for hinandens kvaliteter og forskelligheder skal danne rammen for en tryk og lærerig hverdag for alle. Vi ønsker en pædagogisk organisering, der kan danne ramme for inklusion, læring og kreativitet, hvor der er

plads til mangfoldighed og spontanitet. Relationer er en essentiel del, hvor nærvær, tryghed og medansvar er nøgleord for os. Vi vil sikre, at alle børn i institutionen har en hverdag, der udover at være tryk og tillidsskabende, samtidig giver børnene dannelse samt forståelse for de sociale og individuelle aspekter af den verden, vi lever i, og hvor børnene erfarer, at mangfoldighed er en ressource.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside:

<https://www.fmk.dk/borger/boern-og-familie/pasning-0-6-aar/overblikoverpasningsmuligheder/boernehaver-og-vuggestuer/>

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Her beskriver vi, hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os. De øvrige fire elementer i det pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan, så dem kan du læse mere om i de følgende afsnit.

I Børneområde Nord handler dannelse blandt andet om **demokratiforståelse**. Dette arbejder vi med, ved at invitere børnene ind i fællesskaber og lære dem om respekt for forskelligheder. Vi lærer børnene om fælles værdier og normer og vi udvikler børnenes empatiske evner og lærer dem at begå sig i forskellige arenaer.

Desuden handler dannelse om at respektere **barnets eget perspektiv**. Vi følger børnenes spor og går bagved. Vi giver børnene medbestemmelse og justerer læringsmiljøerne i takt med børnenes interesser og vi vil forstå barnets perspektiv.

Til sidst handler arbejdet med børnenes dannelse om den **voksnes rolle** i læringsmiljøerne. Vi skaber rammerne for, at børn får mulighed for at vælge og medbestemme og vi er børnenes rollemodeller som går foran, bagved samt ved siden af børnene.

Arbejdet med børneperspektivet handler i Børneområde Nord om, at vi som voksne **anerkender** barnet. Vi støtter og hjælper børnene med at være modige og nysgerrige. Vi styrker børnenes robusthed og tro på sig selv. Vi udvikler børn, som har overskud til at hjælpe andre.

Handlinger i forhold til dannelse

- Vi hjælper hinanden fx i spisesituationer
- Vi lytter til hinanden, når nogen taler
- Vi lærer af hinanden, når vi fx tager overtøj på
- Vi lytter til vores egne behov
- Vi lytter til andres behov
- Vi hilser på hinanden om morgenen og siger farvel, når vi går hjem
- Vi har den legende tilgang i fokus

Handlinger i forhold til trivsel og børnefællesskaber

- Vi gør forældrene til medspillere i arbejdet med børnenes trivsel
- Vi opdeler børnene i mindre børnefællesskaber
- Vi har en legende tilgang i relationen til børnene
- Vi er nærværende, deltagende, begejstrede og i børnehøjde.
- Vi støtter, guider, vejleder og yder omsorg for børnene.

Børneområde Nords værdier og principper

Fokus på barnets perspektiv og trivsel

o Tryghed og omsorg gennem opmærksomme voksne o Vi inddrager børnene o Vi anerkender barnet og hjælper barnet til at anerkende sig selv o Tid til nysgerrighed, læring og udvikling ved at følge barnets spor

Kvalitet i kommunikationen

o God og respektfuld kommunikation mellem børnene o Fokus på børnenes sproglige udvikling o Rettidig, ordentlig og tydelig kommunikation i alle relationer o Kendskab til samt dialog om børnenes dagligdag og trivsel er et fælles ansvar

En legende tilgang til læring, udvikling og dannelse

o Vi inviterer børnene ind i fællesskaber og skaber grundlag for

venskaber o Vi lærer børnene at respektere forskelligheder o Fokus på motorisk udfoldelse gennem leg både inde og ude o Det skal være sjovt at være barn i Nord

Fokus på kerneydelsen

- o Størstedelen af budgettet skal bruges på faguddannet personale o Ansvarlighed i budgetføringen
- o Løbende evaluering af, om ting kan optimeres økonomisk o Der bruges mest mulig tid med børnene

Udarbejdet i forældrebestyrelsen i Børneområde Nord, december 2021 – redigeret i 2025

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Børnesyn*, samt syn på *Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber*. Efterhånden som vi arbejder med elementerne i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan de fem elementer bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Børn udvikler sig i naturen med kroppen forrest

Personalets udviklingsfokus

Vi er nysgerrige på, hvordan vi som personale giver det enkelte barn mulighed for at indgå i det store fællesskab samt hvordan vi understøtter det relations skabende i det store fællesskab. Vi ønsker at styrke børnenes sociale/lege kompetencer via gode relationer til hinanden, hvilket vi vil afprøve med naturen som redskab.

Vi vil afprøve, om vi kan bruge naturen (pt kribble-krabble) og kroppen til at understøtte børnenes fællesskabsfølelse samt herigennem danne nye og istemte relationer.

Miniprojektets fokus

Som udgangspunkt handler vores miniprojekt om, at "Børn udvikler sig med kroppen forrest" (*Kjeld Fredens*) og om vigtigheden af samspillet med krop, sanser og bevægelse. Vi vil være medspiller i, at skabe en børnekultur, hvor det handler om i fællesskab at være nysgerrige på årstidens smådyr, insekter og naturen som legeplads - samt bruge kroppen og sanserne til at fremme børnenes trivsel, glæde og udvikling.

Vi vil bruge uderummet til børns "vilde lege", sanselige oplevelser samt bevægelseslege, hvor der kræves meget plads.

Vi vil se på små dyr som børnene kender og få viden om disse, som kan inspirere både de yngste og de ældste børn.

Vi vil gå på ture ud af huset i lokalmiljøet - fx legepladser, ture til søen, området ved den kommende børnehave - "den vilde natur".

Miniprojektet skal foregå i tidsrummet kl. 9.00-11.00 (tirsdag, onsdag og torsdag)

Vi vil planlægge aktiviteterne: tirsdag er tur ud af huset dag. Onsdag vil vi være hjemme i børnehaven, hvor vi laver kreative aktiviteter. Torsdag vil vi have fokus på fællesskabet hvor vi inspirerer hinanden.

Vi vil i processen dokumentere, ved at optage video på Ipad. Derved kan vi se os selv og børnene i praksis, og opnå mulighed for at justere processen fra gang til gang. Ligeledes kan vi se udviklingen i børnenes fællesskab og lysten til at være med i projektet for det enkelte barn.

Vores fokus for dokumentationen vil primært være det enkelte barns evne til at være i det relationelle miljø samt glæde og fællesskabsfølelsen.

Vi vil tage udgangspunkt i børnenes spor og følge deres initiativer i aktiviteten/legen – vi vil være deltagende på børnenes niveau og i børnehøjde. Vi er på gulvet og aktive medspillere i legen og processen.

Projektdeltagere Deltagere

vil være børnehaves personale og alle 41 børnehavebørn.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver Med fokus på barnets "sociale kompetencer" og "Lege kompetencer"

Vi forventer at børnene får en følelse af at være en del af det store fællesskab i børnehaven.

At se glæde, engagement, motivation.

At børnene på eget initiativ deltager og invitere andre til deltagelse.

At børnene udvikler nye relationer.

At børnene får en værdi i sig selv og føler sig betydningsfulde. (at være en god ven)

At der i børnekulturen er en gensidig respekt og opmærksomhed på forskelligheder.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi vil som pædagogisk personale lære og have fokus på... hvor vigtigt det er at bruge os selv og vores kroppe i det pædagogiske arbejde samt at være positive rollemodeller. at vi bliver mere bevidste om hvordan vi som voksne kan blive bedre til at reflektere.

vigtigheden af legens betydning i børneperspektivet og børnekulturen.

at vi voksne har en betydning i forhold til deltagelse i børnenes leg og læring. (positioneringer) herunder at regulere, så flest mulige børn deltager.

at glæde har en smittende effekt. at der i voksenkulturen er en gensidig respekt og opmærksomhed på hinandens forskelligheder.

At deltage i fællesskaber er en vigtig faktor i børns liv. Det giver børnene mulighed for at udvikle vigtige sociale og personlige kompetencer. Det pædagogiske personales opgave er at udvikle fællesskaberne, så de skaber deltagelses muligheder og trivsel for alle børn, hvilket kan føre til vigtig læring med sig.

For at kunne regulere aktiviteter så alle børnene har deltagelses muligheder, er det vigtigt at vi som voksne også deltager.

Teori:

"De voksnes positioneringer med fokus på børns deltagelse muligheder", "Pædagogens positioneringer", "Pædagogen som leder af børnegrupper og læringsmiljø" af Lene Iversholt

"Pædagogens deltagelse i små børns leg" af Lasse Stenmann Jørgensen (kapitel 6 i "legens magi")

"Udvikling af det relationelle miljø", "Pædagogen som leder af børnegrupper og læringsmiljøer" De 8 samspils temaer i følge ICDP-programmet som omhandler relations arbejdet.

"Børnene lærer med kroppen forrest" af hjerneforskning Kjeld Fredens. ("Hjernen og kroppen" Artikel i EVA TEMA #16)

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger." *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23*

Her beskriver vi, hvordan vi hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Se beskrivelse under børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber

Herunder ser I en illustration – Læringsmiljø-modellen. Den viser, hvilke elementer der tilsammen udgør det pædagogiske læringsmiljø: De daglige rutiner, vokseninitierede aktiviteter og børnekultur – holdt sammen af lege og fællesskaber.

[Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.](#)

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Pædagogisk Læringsmiljø*. Efterhånden som vi arbejder med læringsmiljøet i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi udvikler læringsmiljøet i vores hverdag sammen med børnene.

Legekompetencer

Personalets udviklingsfokus

Giver det mere fordybelse at have alle legestationerne i ét rum, frem for at have en åben dør og leg i gangen og flere rum?

Hvordan skal vi som voksne positionere os, så vi giver plads til børns egne initiativer i leg og hvordan går vi både bagved, foran og ved siden af?

Miniprojektets fokus Børnegruppens

legekompetencer.

Legestationer og Pædagogens positionering

Projektdelegerere

Yngstegruppen i Bøgehavens børnehave

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver Sociale

kompetencer:

Som barn oplever jeg at have gode venner og værdi i mig selv, når jeg deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end mig selv. Jeg oplever at tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Som pædagogisk medarbejder skaber jeg miljøer, hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt, når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

På baggrund af et foregående projekt har vi valgt at arbejde videre med de samme grundtanker fra slutevalueringen og derved forsætte den gode udvikling vi ser hos børnene.

”Det er gennem legen, at barnet får kontakt til og udtrykker sine tanker og følelser (...) og gennem legen at det udvikler sine sociale kompetencer og identitet.” – Berit Bae

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse Gennem leg lærer børnene at forhandle, indgå kompromiser og løse konflikter.

Gennem iagttagelse lærer børn at afkode legens formelle og uformelle regler samt at bidrage til legen.

Meningsfuld leg udfordrer barnet og danner afsæt for barnets måde at handle på.

Legestationer for de yngste

Hændelse– handlingsforløb

Vi laver forskellige legestationer i børnehaven og er bevidste om personalets positionering.

Børnene bestemmer selv, hvilken legestation de vil deltage i. De kan også rotere mellem stationerne i løbet af formiddagen.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen? + Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Detektiven

Udfordringer i læringsmiljøet

- Der er mange børn i gruppen og der starter løbende nye børn, som også skal integreres i gruppen.
- Det kan være en udfordring at der er mange tilbud på stuen
- At synge i starten gav udfordringer med koncentration, ventetid og opmærksomhed
- Børn der har særlige udfordringer med deltagelse i aktiviteten Hvornår er en evt. udfordring ikke til stede i børnegruppen?
- Udfordringen er ikke til stede, når den lille gruppe på Elgestuen leger og alle er samlet samt når børnene kender til rutiner/struktur

Fremtidsforskeren

Ideel måde at håndtere udfordringerne på

- Vi kan lave en ekstra legestation som bygger på det børnene lige nu viser interesse for, eller hvis der er nye stationer de voksne vil præsentere for børnene:
 - Modellervoks
 - Tegnebord ○ Duplo bord
- Alle pædagoger kender og arbejder ud fra den aftalte struktur – hvor det giver mening, at den enkelte pædagog placerer sig ved stationerne og samtidig er med til at inddrage de børn der er udfordret på relationer og legen
- Ændre struktur omkring velkomst sange – vi har nu valgt, at legestationerne bliver fordelt ud og at børnene går i gang med at lege med det samme. Efter fælles oprydning samles vi til sang, og vi siger farvel
- At der er pædagoger til at støtte og guide børn med særlige udfordringer i deltagelse Hvilken positiv forskel vil det gøre?
- Det vil give mere plads og ro til fordybelse.
- Det vil give mere struktur og forudsigelighed
- Genkendelighed for børnene
- Når vi synger og siger farvel til sidst oplever vi, at børnene er trygge og har lyst til deltagelse – og vi mindsker herved ventetiden for børnene

Antropologen

I hvilken sammenhæng har du oplevet at det har været nemmere for dig at håndtere læringsmiljøet?

- Det blev nemmere, da vi havde prøvet forløbet nogle gange. Det gav mere genkendelighed for både børn og pædagoger.
- Fast struktur giver tryghed for børnene

Hvad er den mest positive indvirkning for børnegruppen, når det lykkedes for os at håndtere opgaven?

- Færre konflikter, bedre lege og relationer på tværs af stuerne.
- Glæde og oplevelsen af at være en del af fællesskabet i legen.

Kaptajnen

Hvad vil det mindste skridt være, som du kan tage, som vil have den største effekt?

- At pædagogerne sammen reflekterer over børnenes interesse af lege stationerne og derved løbende har mulighed for at ændre i tiltag – at pædagogerne er omstillingsparate i forhold til at imødekomme nye børn (flere børn) og udviklingen hos de ældste børn i gruppen

Konklusion og videre arbejde.

- Ekstra legestation som bygger på det børnene lige nu viser interesse for - eller hvis der er nye stationer de voksne vil præsentere for børnene
- Pædagogerne kender og arbejder ud fra den aftalte struktur
- Pædagogerne inddrager de børn der er udfordret på relationer og legen
- Afslutningsvis synger vi et par sange og synger farvel
- At pædagogerne reflekterer over børnenes interesse af lege stationerne og derved løbende har mulighed for at ændre i tiltag – at pædagogerne er omstillingsparate i forhold til at imødekomme nye børn (flere børn) nye udfordringer og udviklingen hos de ældste børn i gruppen

Sammenfatning

- **Detektiven** – Udfordring med flere børn i gruppen og at der starter løbende nye børn, der skal integreres i gruppen.
- **Fremtidensforskeren** – Til næste husmøde vil vi italesætte de udfordringer vi oplever med flere børn. En mulighed kunne være, at rykke nogle af de ældste børn op i mellemgruppen. Dette tiltag vil skabe mere mod, tryghed og mulighed for deltagelse for de nye børn. Pædagogerne vil have bedre mulighed for at guide børn med særligt behov ind i legene.
- **Antropologen** – Strukturen og genkendeligheden opleves fortsat særdeles vigtigt i forhold til børnenes tryghed og udfoldelse.
Tiltag der virker: Legestationer der bygger på det som børnene på nuværende tidspunkt viser interesse for, samt tilbyde nye legestationer.
Pædagogerne arbejder ud fra den aftalte struktur og guider børnene. Vi afslutter fælles i rundkreds og synger.
- **Kaptajnen** – De ældste børn (blandt de yngste) bliver rykket op i mellemgruppen. Efter børnenes interesse har vi tilbudt nye legestationer, samt vokseninspirerede legestationer.

Legemiljø for børn 2,11 – 3,1 år

Børn i alderen 2,11 – 3,1 år går i børnehave, men skal sikres en personalemæssig organisering svarende til en vuggestue.

Vi har fokus på, at børn på 2,11 – 3,1 år i deres tidlige møde med børnehavelivet tilegner sig positive erfaringer med børnehaven som et trygt udviklings- og læringsrum. Vi ved, at det har betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling, at det mødes af voksne som er opmærksomme på, at de har brug for ekstra hænder til at guide dem trygt ind i den nye ramme i børnehaven.

Hovedformålet med at prioritere ressourcer svarende til én pædagog til tre børn omkring de yngste børnehavebørn er, at de skal gøres fortrolige med børnehavelivet og dette med en oplevelse af, at have en

tryk base, i kraft af en pædagog tæt på i den første tid. Børnene har således et behov for at opleve tilgængelighed hos personalet ift. at kunne mestre de nye rutiner og hverdagen. Inden det enkelte barn overgår fra vuggestue/dagpleje til børnehave, vil vi besøge børnehavegruppen sammen med barnet.

Der vil være ekstra opmærksomhed og hjælp til de yngste børn - både i praktiske og sociale sammenhænge.

For at evaluere på den tilrettelagte praksis omkring børnene i aldersgruppen 2,11 år til 3,1 år prioriteres en tæt dialog med forældrene, ligesom opstarten drøftes ved fælles refleksion på gruppemøder.

Pædagogiske overvejelser

Vi har fokus på leg og relationer i overgangen fra dagpleje og vuggestue til børnehave. Det er med til at være tryghedsskabende, skabe kendskab til børnehaven og personalet samt styrke den glidende overgang og brobygning fra dagpleje og vuggestue til børnehave.

Vi har fokus på, at børnene øver sig i at fordybe sig i leg og i at lege sammen.

Vi er opmærksomme på, at skabe en tydelig struktur og genkendelighed, så vi dermed øger forudsigeligheden og trygheden for børnene.

Vi er lydhøre overfor, hvad børnene giver udtryk for er spændende og hvad de selvstændigt vælger at tage frem og lege med. Vi vægter lege der skaber fællesskab frem for individuel leg. Derudover reflekterer vi over nye tiltag af legestationer der igangsættes og præsenteres af os, så børnene på den måde får kendskab til nye legeformer og får mulighed for, at komme i forskellige legestemninger.

"Børn leger ikke for at udvikle sig og lære, men de udvikler sig og lærer, når de leger". Ditte WintherLindqvist, lektor.

Leg kommer ikke af sig selv, men skal læres. Det kræver viden, erfaringer og kompetencer at lege. Forhandling er en væsentlig legekompetence, som små børn skal lære. I leg forhandler børn om relationer, legetøj og legens indhold. Forhandling er børns samarbejde om at holde legen i gang. Denne læring understøtter vi børnene i.

Børn, der oplever at være på kanten af lege og legefællesskaber i længere perioder har adgang til et mere begrænset læringsmiljø og færre legeerfaringer end andre børn. Derfor er det vores opgave at understøtte børns deltagelse i leg og legefællesskaber.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Med bevidsthed om, at vi i læringsmiljøet i yngstegruppen kommer omkring mange af læreplanstemaerne har vi dog valgt at udvælge et tema, som vi sætter fokus på, da vi her ser nogle af de mål, som vi gerne vil opnå.

Vi har valgt ud fra læreplansblomsten læreplanstemaet social udvikling og målene:

- At alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber og at alle børn udvikler empati og relationer
- Hvor alle børn er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne
- Hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet
- At tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Samarbejde med forældre om børns læring*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan samarbejdet med forældrene er med til at sikre trivsel, læring, udvikling og dannelse for børnene.

Fokus på fælles indsats

Personalets udviklingsfokus

Personalets fokus er, at samarbejde med forældrene i flere forskellige fora; både til forældremøder, sociale arrangementer og forældresamtaler.

Overordnet set er det et mål, at gøre forældrene trygge – således deres børn bliver trygge.

Derudover samarbejder vi med forældrene om børnenes udvikling indenfor forskellige områder; fx sprog, motorik og sociale kompetencer.

Den daglige *information* og dokumentation af vores arbejde foregår på Aula. Den daglige *kommunikation* foregår ved aflevering og afhentning.

Til forældrebestyrelsesmøder har vi i øvrigt et fast punkt på dagsordenen, som handler om kommunikationen mellem dagtilbud og forældre.

En af værdierne i Børneområde Nord er ”Kvalitet i kommunikationen”, hvilket har stor betydning for samarbejdet med forældrene.

Miniprojektets fokus

Noget af det som er særligt vigtigt, er vores samarbejde med vores øvrige kollegaer i Faaborg-Midtfyn Kommune; fysioterapeut, ergoterapeut, sprogkonsulent, pædagogisk-psykologisk konsulent, socialrådgiver og sundhedsplejerske.

Til vores jævnlige møder med det forebyggende team, drøfter vi børn i udsatte positioner og hvordan vi kan hjælpe dem rent pædagogisk.

Også i denne sammenhæng er samarbejdet med forældrene afgørende.

Et eksempel kan være et barn, som mistrives i gruppen og det er her vores opgave at finde frem til hvilke tiltag vi skal gøre, således barnet kan opleve sig som en del af fællesskabet. Det bliver et samarbejde mellem dagtilbud og hjem samt de øvrige fagligheder.

Projektdeltagere

Forældre, pædagog, teamleder, PP-konsulent, socialrådgiver og sundhedsplejerske.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Målet er, at barnet skal føle tryghed og kunne agere i lege og deltage i forskellige fællesskaber. Derudover skal barnet lære at regulere sine følelser og håndtere både med- og modgang.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Målet for personalet er, at vi skal understøtte samspil mellem hjem og dagtilbud. Vi skal opbygge en tillid til forældrene, så de oplever tryghed i en svær situation. Vi skal udforske forskellige mulige løsninger og sammen med øvrige fagpersoner forsøge at forklare forældrene, hvilke tiltag vi kan se som en mulig løsning – ligesom vi skal respektere, at forældrene er dem som kender barnet bedst.

Vi har årshjul for samtaler med forældre til både børnehavebørn og vuggestuebørn, som er visualiserede på opslag i børnehuse. Derudover har vi faste arrangementer, som også er tydelige i vores børnehuse.

Desuden har vi et synligt årshjul for samarbejdet i forældrebestyrelsen.

Vi anvender en fast skabelon ved samtaler, hvor forældrene bedes forberede deres oplevelse og syn på barnet og samarbejdet med os.

Vi anvender Tryghedscirklen i vores samarbejde med forældrene.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Arbejde med børn i udsatte positioner*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn lige muligheder for at deltage i hverdagens fællesskaber.

Sproglige udfordringer

Personalets udviklingsfokus

Vi arbejder kontinuerligt med børn i udsatte positioner, hvor vi har fokus på det område, hvor barnet er udfordret – socialt, motorisk, sprogligt, kognitivt, emotionelt.

En vigtig fællesnævner er vores fokus på relations arbejdet, som er afgørende for barnets trivsel og udvikling. Derudover er vi bevidste om sammenhængen mellem krop og sind – og hvordan barnet rent neurologisk

påvirkes i en positiv retning ved bevægelse, da det frigiver hormoner som har indvirkning på det mentale helbred.

Miniprojektets fokus

Vi beskriver her et eksempel på et barn, som er udfordret rent sprogligt og socialt.

Projektdeltagere

Vi samarbejder med eksterne samarbejdspartnere/konsulenter, som har en anden faglighed end os; sundhedsplejerske, ergoterapeut, fysioterapeut, PP-konsulent, tale-høre-konsulent, flersprogs-konsulent. Dette foregår bl.a. i systematisk planlagte tværfaglige møder samt i konsultativ bistand.

I dette eksempel vil det hovedsageligt være en tale-høre-konsulent.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

I denne situation vil det være et mål, at barnet oplever erfaringer med at sprogliggøre tanker og behov – og at være inddraget i det sociale samvær, så det opbygger stærke relationer. Barnet skal opleve, at både kroppen, talen og billedsproget er i brug, når vi udforsker sproget sammen barnet og resten af børnegruppen.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi skal anvende et nærværende sprog samt sikre alles mulighed for, at indgå i sproglige samspil og dialoger.

De voksne skal give plads til leg, rutiner og planlagte aktiviteter, hvor vi sikrer alle lige deltagelsesmuligheder ved at gå bagved, ved siden af eller foran i samvær og aktiviteter.

Piktogrammer

Indledning – begyndelse

Et eksempel på et pædagogisk arbejde med et udsat barn kunne være, at barnet er udfordret på det sociale, hvor vi oplever at barnet ikke indgår i socialt samspil med de øvrige børn og heller ikke selv opsøger det sociale samspil hos de voksne. Øjenkontakten kan være svær at fange med barnet.

Barnet har et begrænset ordforråd, men det er begyndt at udtrykke sig via forskellige lyde. Vi kan være i tvivl om barnets sprogforståelse. Barnet skal guides fysisk af en voksen ved dagligdagens beskeder - som f.eks. håndvask, når vi skal på legepladsen, når vi skal spise mm.

Hændelse- handlingsforløb Eksempler

på tiltag:

- I samråd med talepædagog anvender vi *tegn til tale* til barnet. Forældre er også blevet opfordret til at gøre det samme derhjemme. Vi udvælger forskellige tegn vi synes er relevante for barnet. Derudover laver vi *fokus kasser* til barnet med f.eks. Bondegårdsdyr, dyr fra zoologiskhave, frugt og grøntsager. Kassen indeholder et billede af dyret, tegn til tale tegnet for dyret samt et fysisk legetøjsdyr.
- For at hjælpe og guide barnet bedst muligt følges han af en voksen - her hjælper og guider den voksne barnet i f.eks. at rydde op, i hvilke rum det må lege i og guide barnet i at lege.
- Barnet introduceres til piktogrammer. Det er piktogrammer der vises til barnet, når der skal ske et skift - f.eks. når vi skal på legepladsen, vises et piktogram af legeplads.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen? + Hvad er voksenperspektivet i fortællingen? Udvikling i barnets sproglige kompetencer over tid:

Vi arbejder med barnets sproglige udvikling og forståelse gennem en bestemt bog. Bogen består af fysiske billeder som de voksne anvender for at guide barnet i dagligdagen. Bogen er også tilgængelig for barnet, så

der er mulighed for, at vise de voksne hvad barnet gerne vil. Forældrene anvender også bogen derhjemme. Det pædagogiske personale anvender enkelte tegn fra tegn til tale.

Barnet er udfordret på det sproglige, men er begyndt at opbygge et ordforråd og lave korte sætninger. Den voksne anvender bogen både til forskellige af dagligdagens beskeder som f.eks. håndvask, vi skal på legepladsen mm. Men også som et kommunikationsredskab til at spørge barnet, f.eks. hvem det vil lege med. Barnet tager en gang imellem selv bogen og viser, hvad det vil lege med.

Barnet er begyndt at brug få tegn fra tegn til tale, når det kommunikerer.

Sammenhængende børneliv

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Vi arbejder hele tiden med at bidrage til et *Sammenhængende børneliv*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi sikrer sammenhæng i børnenes liv og læring, i overgangene mellem hjem, dagtilbud og skoler, samt hvordan vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Samarbejde på tværs af dagtilbud og skole

Personalets udviklingsfokus

Vi arbejder i løbet af året på, hele tiden at højne samarbejdet på tværs af kommunale, selvejende og private dagtilbud og skoler med henblik på at styrke børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i overgangen fra dagtilbud til skole.

Vi har beskrevet fælles værdier, principper og handlinger for børnenes overgang fra dagtilbud til forårs-SFO og skole – på tværs af kommunale, selvejende og private aktører.

Disse værdier, principper og handlinger tager vi frem, når vi har fælles personalemøde mellem skole og dagtilbud. Vi arbejder ud fra dette grundlag, når vi etablerer lege- og læringsmiljøer for de ældste børnehavebørn.

Miniprojektets fokus

Hvert år samarbejder vi med musikpædagoger fra musikskolen i Faaborg-Midtfyn Kommune om en musikfestival med de ældste børnehavebørn. Børnene udvikler ideer sammen med pædagogerne i Børneområde Nord samt musikpædagogerne, som ender ud med en forestilling, som skal vises for forældre og bedsteforældre sidst i marts måned. Forestillingen foregår på skolen.

Projektdeltagere

De ældste børnehvebørn som skal i forårs-SFO, pædagoger i ældstegrupperne og musikpædagoger fra musikskolen i FMK.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Som barn skal man opleve, at have mod på livet samt erfare nye sociale fællesskaber og demokratiske processer i overgangen til skolen. Barnet skal lære at være nysgerrig og samtidig føle sig tryk i den nye verden, så det kan holde fast, prioritere og fordybe sig med tillid til egne potentialer. Barnet skal lære, at lege og deltage i forskellige og nye fællesskaber, hvor det får hjælp til at regulere sine følelser og håndtere både med- og modgang.

I dette musikprojekt har vi fokus på, at udvikle børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed igennem musik og teater. Børnene er aktive medspillere i tilblivelsen af forestillingen, og de bliver anerkendt i fællesskabet som den de er. Børnene får mulighed for oplevelser og erfaringer med musik og teater samt mulighed for, at lære at kommunikere igennem teater.

Børnene øver sig i, at stille sig frem på scenen og vise, hvad de har været med til at planlægge og udføre.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Udpluk af artikel fra EVA TEMA 23/04 2018

Både Trine Ankerstjerne og Stig Broström ser et behov for at gøre op de gængse forestillinger om, at skoleparathed mest handler om at lære at sidde stille, være selvhjulpen og skrive sit eget navn.

”Forestillingerne er udbredte blandt både børn og voksne. Og de er jo ikke forkerte. Det er godt at kunne skrive sit navn og være selvhjulpen! Men det er ikke essensen af at være skoleparat. Det handler i langt højere grad om, at børnene har lyst til at lære, og at de har lyst og mod til at etablere nye sociale relationer. Det er kompetencer, børnene har brug for i både SFO og skole. Og det det, der skal være i centrum for det pædagogiske arbejde,” siger Broström og fortsætter:

”Det handler ikke bare om det sidste år i børnehaven. Det handler om den pædagogik, som foregår fra børnene starter i institution. På den måde er overgangsarbejdet også noget helt grundlæggende.”

Værdier og principper i Børneområde Nord + Broskolen, Faaborg-Midtfyn Kommune

Grundlæggende skal vi understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Som pædagogisk grundlag har vi fokus på sammenhænge i børnenes liv. Vi har i fællesskab og på tværs af skole og dagtilbud udarbejdet fælles værdier, principper og handlinger.

Værdier

Børnene skal opleve tryghed i overgangen fra børnehave til forårs-SFO og skole samt møde nærværende voksne.

Børnene skal indgå i forpligtende fællesskaber og have oplevelsen af, at være i gode relationer.

Børnene skal være i god trivsel, som er grundlaget for læring, udvikling og dannelse.

Principper

Inddragelse

- Vi tager udgangspunkt i barnets perspektiv
- Alle børn bliver set og hørt
- Vi har fokus på, at barnet skal deltage i fællesskabet Den røde tråd
- Vi har et nært samarbejde imellem børnehave, SFO, skole, forældre og børn
- Børnene oplever genkendelighed i overgangen fra børnehave til SFO og skole

En legende tilgang

- Vi har legen i fokus og arbejder ud fra begreberne mangfoldighed og rummelighed

Evaluering af Miniprojektet

Hvad er gået godt:

- Gode forslag fra børnene til sangen
- Børnene har været interesserede og aktive deltagende
- Børnene øver sangen i hverdagen
- God sang som fænger
- Børnene glæder sig til musik hver tirsdag
- Børnene vil gerne bruge deres krop - de er aktive
- Børnene er lyttende og deltager på deres niveau
- Børnene er gode til at modtage beskeder og handle derudfra
- Musikpædagogen kommer med nye lege som fanger børnene
- Det er positivt at gå fra børnehave og til skolens lokaler (nu skal vi noget andet)
- Børnene er gode til at gå sammen to og to fra børnehaven til skolen
- Børnene syntes det sjovt, at være til musikfestival
- De lærer skolen at kende
- Børnene er gode til at udtrykke sig på hver sin måde
- Musikpædagogen er meget deltagende og hun fanger børnenes opmærksomhed

Hvilke udfordringer møder vi:

- Pjattede og ukoncentrerede børn
- Ændringer i sangen i forhold til det aftalte
- Forældre der ikke afleverer børn til tiden, som vanskeliggør at øve musik og sang (før kl. 9.00)
- Sangen bliver ikke optaget på et usb stik, så vi kan ikke øve det i børnehaven sammen med børnene

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Vi arbejder hele tiden med *Inddragelse af lokalsamfundet*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer for børnene.

Påskeæg i lokalmiljøet

Personalets udviklingsfokus

Personalets udviklingsfokus er at understøtte, at børnene får en kulturel oplevelse som aktive deltagere, og at de anvender fantasi og kreativitet i mødet med lokalsamfundet. Gennem deltagelse i en tilbagevendende lokal påsketradition får børnene mulighed for at stifte bekendtskab med kultur og fællesskab i deres nærmiljø.

Miniprojektets fokus

Det lokale bibliotek og lokalråd arrangerer hvert år, at byens dagtilbud bidrager til udsmykning af træer og beplantning med påskeæg. Projektet har til formål at skabe glæde for både de deltagende børn og byens borgere samt at styrke børnenes oplevelse af at være en del af et lokalt fællesskab.

Projektdeltagere

Både vuggestue- og børnehavebørn på vores fire matrikler samt det pædagogiske personale deltager i projektet.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Børnene får mulighed for at deltage i et fælles kreativt projekt, som får betydning uden for dagtilbuddet og bliver synligt i lokalmiljøet. Gennem arbejdet med materialer som flamingoæg, maling og glimmer får børnene erfaringer med at udfolde sig kreativt, eksperimentere og bidrage med egne ideer. Samtidig oplever børnene, at deres indsats indgår i et fælles produkt, som deles med andre.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Personalet tilrettelægger og understøtter samskabende processer, hvor børnenes engagement, fantasi og kreativitet udvikles på tværs af både vuggestue og børnehave samt på tværs af matrikler. Der arbejdes med at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn og med at koble dagtilbuddets pædagogiske praksis til lokalsamfundets traditioner og kulturelle fællesskaber.

Evaluering af miniprojektet

Refleksion over praksis

Gennem projektet får børnene mulighed for at udvikle kreative kompetencer og opnå erfaringer med kulturelle traditioner knyttet til påsken. Børnene får samtidig oplevelsen af, at deres kreative bidrag har værdi og betydning i en større sammenhæng. Når deres produkter hænges op i byen, skabes der en tydelig forbindelse mellem dagtilbuddet og lokalmiljøet, hvilket kan styrke børnenes oplevelse af tilhørsforhold og genkendelse i deres hverdag.

Opfølgning

Børnene deltog engageret i udsmykningen af påskeæggene og viste glæde, nysgerrighed og fordybelse i den kreative proces. Efterfølgende gav det børnene en oplevelse af stolthed at kunne

genkende og vise deres produkter frem i bybilledet. Projektet har dermed bidraget til både kulturel forståelse, fællesskabsoplevelse og kreativ udfoldelse.

Videndeling

Erfaringer og refleksioner fra projektet deles i personalegruppen og på tværs af matrikler med fokus på, hvordan lokale traditioner og kreative fællesskaber kan inddrages som en del af den pædagogiske læreplans praksis. Videndelingen understøtter samtidig udviklingen af fælles pædagogiske tilgange til arbejdet med kultur, æstetik og lokalsamfund.

Praksisfortællingens titel

Titel: Påskeæg i lokalmiljøet

Indledning – begyndelse

Børnene blev introduceret til projektet og til den lokale tradition med at pynte byens træer og beplantning med påskeæg. De blev præsenteret for forskellige materialer og fik indsigt i, at deres arbejde skulle indgå i en fælles udsmykning, som kunne opleves af andre i lokalsamfundet. Dette skabte motivation, nysgerrighed og forventning hos børnene.

Hændelse – handlingsforløb

Børnene dekorerede flamingoæg med maling, glimmer og andre kreative materialer. Undervejs deltog de i æstetiske læreprocesser, hvor de eksperimenterede med farver, udtryk og teknikker. Personalet understøttede børnenes deltagelse ved at skabe rammer for fordybelse, dialog og samskabelse. De færdige påskeæg blev efterfølgende hængt op i lokalmiljøet som en del af den fælles udsmykning.

Afslutning

Da børnene senere så deres dekorerede æg i byen, gav det anledning til genkendelse, glæde og stolthed. Projektet blev afsluttet med en fælles oplevelse af at have bidraget til noget, der havde værdi både for børnene selv og for lokalsamfundet.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Fra et barneperspektiv rummer projektet mulighed for at være aktiv deltager i en meningsfuld og kreativ proces. Børnene får erfaring med, at deres ideer og produkter bliver taget alvorligt og får en synlig plads i fællesskabet. Samtidig oplever de glæde ved at skabe noget sammen med andre og ved at kunne genkende deres bidrag i nærmiljøet.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Fra et voksenperspektiv understøtter projektet arbejdet med kultur, æstetik, fællesskab og deltagelse. Personalet skaber læringsmiljøer, hvor børnene kan udfolde sig kreativt og få erfaringer med lokale traditioner og fælles kulturelle praksisser. Projektet understøtter samtidig koblingen mellem dagtilbuddet og det omgivende samfund.

Sammenfatning

Projektet bidrager til at skabe sammenhæng mellem børnenes hverdag i dagtilbuddet og deres lokalmiljø. Gennem deltagelse i en lokal tradition får børnene erfaringer med kreativ udfoldelse,

kulturel dannelse og fællesskab. Projektet understøtter dermed centrale elementer i den pædagogiske læreplan, herunder deltagelse, æstetiske læreprocesser og tilknytning til nærmiljøet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Vi har hele tiden fokus på *Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager børnenes oplevelser og perspektiver, når vi løbende vurderer og udvikler kvaliteten af børnemiljøet, som en del af arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer.

Fri for mobberi – psykisk børnemiljø

Personalets udviklingsfokus

Vi er optaget af, at børnene udvikler deres tolerance, respekt, omsorg, mod. Ligeledes vil vi forebygge mobning og skabe et sundt psykisk børnemiljø. Vi ser en samfundstendens, hvor miljøerne i nogle skoler og dagtilbud er blevet hårde og hvor der sker en forråelse blandt børn og unge – og dette vil vi forsøge at forebygge.

Miniprojektets fokus

Vi vil forebygge den potentielle mobning og drilleri, som kan forekomme i børnehusene eller når kulturer fra de forskellige institutioner skal mødes og blandes i fællespasninger – og når børnene skal begynde i skole.

Vi vil arbejde med materialet ”Fri for Mobberi” fra Mary-fonden, samt gøre brug af kreative udtryksformer.

Projektdeltagere

Alle børn i Børneområde Nord arbejder med ”Fri for mobberi” og projektet føres videre ind i forårs-SFO

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Som barn oplever jeg

- At blive mødt, respekteret og anerkendt, som den jeg er i fællesskaber, hvor jeg kan udtrykke mine følelser og tanker og blive forstået.
- At have gode venner og værdi i mig selv, når jeg deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end mig selv.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi vil som personale gerne blive endnu mere opmærksomme på, at vi ser på det enkelte barn og understøtter, samt forstår børnenes signaler/forskelligheder og gruppens kultur.

Vi tolker og læser børnenes signaler og dermed følger vi i dagligdagen børnenes spor og deres interesser. Børnene er aktive medspillere og udviklere af fællesskabet i empatisk samspil med andre børn og voksne.

Vi sætter rammerne for børnene, således at de selv kan skabe deres fællesskab i børnegruppen. Børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt.

Evaluering af Miniprojektet

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse **Trivsel**

– Alle er med som aktive medspillere og bliver anerkendt som den de er i fællesskabet og dets kultur. Der er plads til, at alle kan udtrykke sine følelser og tanker, så alle bliver forstået, hvilket understøtter børnenes trivsel.

Læring – Børnenes selvværd styrkes, så de tør stå frem og sige til og fra. Børnene lærer nye måder at takle situationer/følelser på.

Udvikling – Det understøtter børnenes udvikling ved at de viser omsorg for hinanden og får mod til at forsvare sig selv og andre. Gennem de forskellige tiltag fra materialet såsom leg, bamseven, massage og kreativitet understøttes børnenes udvikling yderligere.

Dannelse - De fire grundværdier mod, omsorg, respekt og tolerance fra Fri for Mobberi er med til at understøtte børnenes dannelse.

Opfølgning

Devaluering

På nuværende tidspunkt har vi fået en god dialog med børnene om de forskellige emner og situationer fra materialet "Fri for mobberi", som består af billeder/plancher.

Billederne bliver ligeledes delt på AULA efter hver gang, så forældrene kan genoptage snakken derhjemme.

Vi startede med at fortælle om rejsen for "Fri for Mobberi" dvs. hvad det handler om og indebærer. Ordet "omsorg" er en af de fire kerneværdier vi arbejder med i materialet. For at forklare ordet, har vi klippet små tæpper ud, som de har svøbt deres bamser ind i.

Mod - har også vist i de forskellige lege, vi har leget indtil nu.

Vi kan se små tegn på, at børnene tager værdierne til sig i hverdagssituationer.

Evaluering

Vi kan mærke, at vi mangler tid til at gå i dybden med det emne vi har valgt "Fri for mobberi". En time én gang om ugen i knap 5 uger er ikke nok til, at børnene får det fulde udbytte. Der er så meget materiale, men vi har ikke kunne nå det igennem. Ligeledes har vi derfor heller ikke nået rundt om de fire kerneværdier; Mod, omsorg, respekt og tolerance. Trods alt, kan vi dog se små glimt af, at børnene tager det til sig i hverdagen.

Vi arbejder videre med "Fri for mobberi" og udvikler det i alle børnehusene og fører projektet med over i forårs-SFO, hvor de arbejder videre med det.

Videndeling

Projektet bliver delt på Aula. Desuden taler vi med forældrene om det i hverdagen. De små bamser er synlige på stuerne, hvor de hænger i deres egen lille kop på væggen.

Personalet har holdt oplæg for kollegaer på et fælles p-møde.

Øvrige tanker og forståelser

Man kunne evt. have fundet noget andet materiale, som passede til "Fri for mobberi", da "snakkeriet" med udgangspunkt i samtalekortene blev kedeligt for børnene i længden. Man skal finde noget, som er tilpasset alle i børnegruppen.

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Som tidligere beskrevet, har vi i Faaborg-Midtfyn kommune udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med at holde styr på de lovfastsatte temaer og mål i den pædagogiske læreplan, når vi planlægger vores hverdag med børnene og reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer vi skaber og børnenes læring.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

På de følgende sider folder vi læringsblomsten ud, idet vi gennemgår læreplanens 6 indholdstemaer og de 12 mål. Under hvert tema finder du eksempler på, hvad der kendetegner de læringsmiljøer, som personalet stræber efter at skabe, samt hvad børnene skal have mulighed for at opleve i deres hverdag sammen med kammerater og personale.

I afsnittet om evalueringskultur, kan I læse mere om, hvordan vi evaluerer vores pædagogiske praksis og følger op, så vores læringsmiljøer bedst muligt understøtter børnenes brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Alsidig personlig udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er præget af omsorg og tryghed samt appellerer til nysgerrighed
- der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale samt børn imellem
- hvor alle udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden gennem leg og aktiviteter – på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at have mod på livet samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer
- at være nysgerrige og føle sig trygge i verden, så de kan holde fast, prioritere og fordybe sig med tillid til egne potentialer
- at kunne engagere sig samt lege og deltage i forskellige fællesskaber, hvor de kan få hjælp til at regulere deres følelser og håndtere både med- og modgang

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres alsidige personlige udvikling.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Social udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er inspirerende, udfordrende og foranderlige samt præget af leg og demokratiske praksisser med nærværende, vidende og nysgerrige voksne
- hvor alle er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt, når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at blive mødt, respekteret og anerkendt, som dem de er i fællesskaber, hvor de kan udtrykke deres følelser og tanker og blive forstået
- at have gode venner og værdi i sig selv, når de deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end dem selv
- at tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne
- at være kendte i og trygge ved lokalmiljøet samt bekendt med forskellige kulturtilbud og muligheder i området

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres sociale udvikling.

Sociale kompetencer via kroppen

Personalets udviklingsfokus

Vi er nysgerrige på om det enkelte barn kan få mulighed for at få en fællesskabsfølelse i det store fællesskab. Hvor børnene kan få styrket deres empati og sociale relationer til de andre børn.

Vi vil afprøve, hvordan vi kan bruge det musikalske og kroppen til at understøtte børnenes fællesskabsfølelse.

Miniprojektets fokus

Det handler om at vi i fællesskab vil synge, bruge kroppen, lave yoga og massage.

Vi samles på stuen hvor vi starter med yoga efterfulgt af musik og sang og afslutter med massage. Børnene giver hinanden creme på fødder og ben.

Vi har valgt sange, som børnene kender og hvor store kan inspirere de små.

Projektdeltagere

Vuggestuens personale og vuggestuens 20 børn i Børnehuset Nøddehøj.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Vi forventer at børnene får en følelse af at være en del af det store fællesskab i vuggestuen og blive forstået og mødt i deres følelser. Vi forventer også at børnene får en værdi i sig selv når de deltager i det store fællesskab, samt at have følelsen af at have gode venner (at være betydningsfulde).

Vi vil gerne se glæde, engagement, motivation og at de på eget initiativ vil deltage. At de kommunikerer med de andre børn i legen, ses som en der synger med og viser gensidig opmærksomhed over for forskellighed.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi forventer, at vi kan blive mere bevidste om hvordan vi som voksne reflekterer over, hvordan vi regulerer aktiviteten så vi får så mange af børnene med til aktiviteten som muligt. Vi forventer også at se et bedre sammenhold mellem børnene på tværs af alder.

At deltage i fællesskaber er en vigtig faktor i børns liv. Det giver børnene mulighed for at udvikle vigtige kompetencer, så de lærer i de fællesskaber, de deltager i. Det pædagogiske personales opgave er at udvikle fællesskaberne, så de skaber deltagelsesmuligheder og trivsel for alle børn samt at sikre, at deltagelsen i fællesskaberne fører vigtig læring med sig.

Teorigrundlaget om inkluderende fællesskaber i dagtilbud

Gennem rytmiske lyde og bevægelsehandlinger smitter de hinanden følelsesmæssigt og skaber på den måde en fælles stemning, som bekræfter deres samhørighed eller venskaber (Løkken 2005). Når der skabes kollektive energier, kan dette potentielt føre til solidaritet i en gruppe og give gruppen fælles symboler på deres sociale relationer (Collins 2014), hvilket igen kan være med til at understøtte, at alle børn i gruppen kan få en deltagelsesposition i legen. (Legens magi)

Vi vil se, at vi som voksne har planlagt og struktureret projektet så vi forbliver i legen.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Aktiviteten er dokumenteret via en videofilm, som vi efterfølgende har reflekteret over.

Børnene er med og interesseret, men aktiviteten ser rodet ud, fordi børnene både står, går og ligger ned i løbet af seancen. En pædagog reflekterer over, at hendes eget behov for perfektion skal lægges til side, så der ikke opstår et krav om, at aktiviteten skal se godt ud på video.

Børn skal også udfordres på det ikke-pæne; spytte med vand, kilde, tumle mm.

Nogle af børnene søger det lille fællesskab i det store fællesskab, når de trækker sig lidt på afstand, men stadig kigger på sanglegen. Børn der kigger afkoder legen – de er perifert deltagende.

Kan vi stilladsere, at de er fuldt deltagende og skal vi det?

Opfølgning

-Fremover vil vi arbejde i små fællesskaber som forberedelse til det store fællesskab, for på den måde at skabe tryghed for barnet.

-Vi behøver ikke, at synge sangen færdig. Vi synger ikke for de voksnes skyld men for børnenes skyld. Målet behøver ikke, at være stort og børnene skal have en chance for at følge med.

-Man kan som pædagog bedre slappe af i aktiviteten, når man ved, at børn deltager perifert – det handler ikke om kvantiteten men om kvaliteten. Det er okay at sidde i sandkassen og være deltagende på afstand.

-Det kan være en fordel, at holde flere små pauser i aktiviteten.

-Mindre måltænkning, mere proces. Evaluerer processen (at være) i stedet for målet (måle/veje)

Øvrige tanker og forståelser

Metoden er ikke målet i sig selv, men fællesskabet er målet. Det er ikke essentielt i denne sammenhæng, hvordan det skabes og om børnene er med på præmissen om sanglegen eller om de er mere optagede af madrassen.

Kollegial loyalitet er vigtig overfor projektet og fælles beslutninger. Det betyder meget, at man kan tale åbent om det der skal rettes op på. Vi skal have tillid til, at vi kan/må afprøve idéer.

Praksisfortællingens titel og datering

Indledning – begyndelse

Alle vuggestuebørn befinder sig på deres egen afgrænsede legeplads, så ingen børnehavebørn kan forstyrre. En pædagog sidder på en bænk med sin guitar, to andre pædagoger holder samling på børnene og holder nogle af dem i hånden. Andre børn står lidt rundt omkring. Det er et dejligt sommervejr og der ligger en madras, som bruges til aktiviteten.

Hændelse– handlingsforløb

Pædagogen med guitaren siger: "1-2-3..." og begynder derefter at spille på sin guitar. De voksne synger sangen "Bjørnegymnastik" og nogle af børnene stemmer i. Første vers handler om, at man skal trampe i jorden, det næste handler om, at man skal række tunge, dernæst skal man dreje rundt og så skal man kravle. Pædagogen med guitaren stopper med at spille og spørger børnene: "Hvad skal vi nu lave?". Nogle af de ældste siger, at de vil slå kolbøtter.

Nogle børn deltager direkte i den vokseninitierede aktivitet ved at efterligne fagterne og synge med, andre børn kigger på, nogle leger på madrassen og andre igen går lidt væk fra aktiviteten.

Afslutning

Sangen slutter og børnene fortsætter deres leg på madrassen og i sandkassen.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Barneperspektivet er, at alle måske ikke behøver at deltage lige aktivt, for at føle sig som en del af fællesskabet. Barnet synes, at det deltager, selvom det står og kigger eller sidder på madrassen imens der synges.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Voksenperspektivet er, at børnene skal være med i en planlagt, organiseret og regelstyret sangleg. De voksne vil gerne have alle børn til at være en aktiv del af sanglegen, så de kan føle sig som en del af fællesskabet.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn." *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kommunikation og sprog*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor voksne anvender et nuanceret og nærværende sprog samt sikrer alles mulighed for at indgå i sproglige samspil og dialoger på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- hvor alle har adgang til såvel analoge som digitale bøger, spil og skriveredskaber, som kan anvendes med og uden voksnes hjælp
- hvor de fysiske rammer giver plads til samtaler af høj kvalitet i leg, rutiner og planlagte aktiviteter, og voksne sikrer alle lige deltagelsesmuligheder ved at gå bagved, ved siden af eller foran i samvær og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- positive, nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til dem og kammeraterne, mens de øver sig i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden
- erfaringer med at sprogliggøre deres tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så de opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- at både kroppen, talen og skriftsproget er i brug, når vi udforsker vores ideer, relationer og fælles omverden

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kommunikation og sprog.

Vi er nysgerrige på at afprøve en ny model til sprog arbejde med børn, der i forvejen ikke har så meget sprog.

Vi er efter besøg af sprogkonsulent, Ananda, blevet opmærksomme på at en svensk model, Karlstad modellen, som arbejder med figurene Babblarna.

Miniprojektets fokus

Projektet handler om, at vi gennem leg vil udvikle børnenes tale og sprog og skabe gode forudsætninger for inklusion.

Vi vil udvikle børnenes sprog og fællesskab, både gennem vokseninitieret aktiviteter, rutiner og leg.

Vi vil se hvordan børnene tager i mod Babblarna og udvide projektet løbende ud fra, hvad vi kan se børnene interesserer sig for. Vi vil gerne hjælpe børnene med at udvikle deres sprog og samtidig skabe mulighed for, at de bliver en del af fællesskabet.

.Projektdeltagere

Alle børn og voksne i vuggestuen. CA. 20 børn i alderen 0,11-2,11 år og 5 voksne.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Vi forventer, at børnene lærer basis lyde som er en forudsætning for deres sprogudvikling. De lærer forskellen på lyde og vigtigheden af, at der er forskel på lyde. Børnene får mulighed for at øve, at høre variationer i det danske sprogs vokaler og konsonanter.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv De tegn vi gerne vil se er interesse for, spørgen efter og gensynsglæde når vi læser, leger og snakker om Babblarna.

Teori

Babblarna er udviklet i Sverige i 2007, og indeholder bøger, spil og legetøj.

Babblarnas ordfigurer er et materiale, som er skabt til at træne at lytte, med specielt henblik på at høre de små forskelle i udtalen af et ord samt at øge opmærksomheden for det danske sprogs vokaler og konsonanter. Navneforslagene (Babba, Bibbi, Bobbo...) er baseret på teorien om barnets auditive perceptuelle udvikling samt barnets talemotoriske udvikling.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Vi har oplevet at projektet har givet flere muligheder for at være og lege sammen på.

Vores forståelse af at have noget fælles, som alle kan bidrage i. Selv de mindste har stor glæde af Babblarna. Babblarna kan bruges i mange kontekster, og give mening. (f.eks. På badeværelset) Vi vil også arbejde med Babblarna i fremtiden. Det er en god indgangsvinkel til at arbejde med sprog fra de helt mindste til de lidt ældre.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

- Børnene var hurtige til at fange navnene, de voksne var lidt langsommere
- De viser stor interesse for Babblarna
- Børnene synger sommer, sommer og sol derhjemme
- Storgruppen efterspørger babblarna sang til frokost
- Nogle af forældrene kendte til dem i forvejen

- Vi har hængt Babblar op på toiletterne, som har virket positivt på at børnene er nemmere at få på toilettet. Vi udvider med at hænge figurer op i krybdeskuret også - Børnene efterspørger bøgerne om Babblarna.
- Selv de mindste kan navnene på de forskellige Babblar

Opfølgning

Vi har opfølgning med vuggestuens personale, sprogkonsulenten og teamleder på et planlagt evalueringsmøde.

Videndeling

Vi skriver på Aula til forældrene hver dag hvor vi har arbejdet med Babblarna. Alt materialet er lagt ind i fælles drevet, så alle kollegaer har adgang til det.

Tina har lavet et videooplæg til forældrebestyrelsen og til det politiske niveau.

Øvrige tanker og forståelser

Vi har fundet ud af at tid til planlægningen har været alt afgørende i projektet.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Krop, sanser og bevægelse*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- med plads til kropslig udfoldelse og mangfoldighed, hvor børnenes behov og initiativer følges og kropslig sundhed understøttes
- hvor der udvises glæde ved bevægelse, og voksne muliggør kropslig udfoldelse ude som inde samt sikrer plads til både store armbevægelser og ro til fordybelse
- hvor alle sanser påskønnes og udfordres, så børnene får erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser gennem leg, rutiner og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at mestre overgange mellem ro og bevægelse og nyde begge dele
- at tage initiativer til leg og eksperimenter med krop og sanser samt have tillid til og glæde ved bevægelse og sansede indtryk
- at kende til og forstå deres krops funktioner og behov samt reagere hensigtsmæssigt på sanseindtryk og kroppens signaler

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kroppe, sanser og bevægelse.

Sanseforløb

Personalets og børnenes udviklingsfokus Vi

er optagede af at udvikle børnenes taktilsans.

Vi har brug for at se, hvor børnenes grænser ligger og om børnene rykker sig/deres grænser i løbet af projektet.

Har det nogen effekt i forhold til deres relationer og deres måde at være sammen på. Kan dem, som har svært ved det fx komme ned i tempo i løbet af dagen?

Miniprojektets fokus

Vi oplever at flere børn i mellemgruppen har udfordringer ift. taktilsansen. Fx tøjmærker der kradsler, solcreme, tøj ikke sidder rigtigt, udadreagerende, højt energiniveau. Andre har svært ved at mærke deres mæthedsfornemmelse samt om de har det koldt/varmt.

Projektdeltagere

Mellemgruppen af børn (ca. 4 år gamle) + pædagogisk personale

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Krop, sanser og bevægelse

Som barn skal jeg lære, at kende til og forstå min krops funktioner og behov samt reagere hensigtsmæssigt på mine sanseindtryk og kroppens signaler.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Sanser påskønnes og udfordres, så børnene får erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser gennem leg og aktivitet.

Vi er lydhøre for hvad børnene giver udtryk for er spændende eller har brug for.

Vi møder børnene der, hvor de er. De har medbestemmelse, så vidt det er muligt indenfor rammerne. De vælger selv om de vil have creme på fødderne ved fodmassage, hvilke materialer de vil bruge til at massere hinanden med mm.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis Detektiven

Udfordringer i læringsmiljøet:

- Vi har nogle gange haft svært ved at fange børnenes koncentration. Der går fjoller i den og så er det svært at lede deres opmærksomhed tilbage på det, som vi er i gang med. Dette har vi mest oplevet i forbindelse med samling på gulvet, når vi giver beskeder og når børnene skulle lave noget "low arousal", som massage to og to.
- Bladene stak for meget til at alle børn synes de var sjove at lege i.
- Dokumentation til Aula tager noget af pædagogernes fokus og fordybelse væk fra børnene. Vi skal gå fra det vi er i gang med, for at tage billeder, dele dem på Aula og skrive en tekst til.

Hvornår er en evt. udfordring ikke til stede i børnegruppen?

- Uroen er ikke tilstede, når vi er på forkant og har alt klar, når børnene kommer ind på stuen.

Fremtidsforskeren

Ideel måde at håndtere udfordringerne på:

- I en ideel verden kunne vi altid have tingene klar på forhånd. Det kræver at vi har nogle minutter uden børn til at sætte det hele op og løse eventuelle løse tråde fra planlægningen.
- Uden (så store) krav om dokumentation kunne pædagogerne koncentrere sig om børnene og være i nuet. Vi dokumenterer i et nyhedsbrev i starten af forløbet, så det vi deler på Aula bliver ofte det samme.

Hvilken positiv forskel vil det gøre?

- Det ville fjerne ventetiden for børnene.
- Det ville give pædagogerne mere tid til fordybelse sammen med børnene.

Antropologen

I hvilken sammenhæng har du oplevet at det har været nemmere for dig at håndtere læringsmiljøet?

- Vi har nemmere ved at lede børnenes opmærksomhed hen på det vi skal, når vi ikke samles på gulvet i en rundkreds først. Altså hvor tingene er klar og børnene kan gå direkte til dagens aktivitet. Fx da vi havde kartoffelmelet på bordene og børnene kunne sætte sig direkte op og gå i gang.

Hvad er den mest positive indvirkning for børnegruppen, når det lykkedes for os at håndtere opgaven?

- Det giver mere fordybelse og børnene har bedre chancer for at få så meget som muligt ud af forløbet.
- Når de børn, som let bliver urolige er i ro og pædagerne er fordybede sammen med børnene skaber det mindre uro for de andre børn.

Kaptajnen

Hvad vil det mindste skridt være, som du kan tage, som vil have den største effekt?

- Ved bladene kan børnene få strømper på. Så er fødderne lidt mere beskyttede, men børnene kan stadig mærke bladene gennem strømperne.
- Vi kan være mere specifikke i vores planlægning, så vi ved præcis hvad børnene skal sættes til, når de kommer ind i rummet. Fx at sætte sig op til bordene.
- Vi kan være skarpere til at have materialerne klar på bordene hurtigst muligt, så vi mindsker ventetiden og børnene kan se hvad de skal lave.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse - "Du mobber ikke den du rører ved".

- Low arousal.
- Mærke sin egen krop.
- Hvad er rart og hvad er ikke rart?
- Møde børnenes NUZO
- Stimulerer og udvikler deres følesans, som er kroppens vigtigste sans.
- Mod
- Kropsbevidsthed og selvindsigt. - Syn for andre.

Videndeling og teori

Den teori vi læner os op af er primært ud fra den bog Kirsten Teichert har skrevet " Sansebørn og sansetrolde". En af pædagerne er uddannet i børneyoga ved Kirsten Teichert .

Derudover er det A. Jean Ayres som vi anvender som teorigrundlag. Hun skabte det teoretiske og praktiske fundament, for at arbejde bevidst med sanseintegration.

Mellemgruppens taktilsans

Hændelse– handlingsforløb Vi

vil arbejde med diverse low arousal taktile aktiviteter.

Fast struktur

Vi mødes på Ørnestuen kl. 9:30, hvor vi samles i en rundkreds på gulvet.

1. Vi fortæller vi børnene dagens program.
2. Bilvask (massage to og to) på gulvet
 - a. Pædagerne bestemmer massageholdene
3. Dagens aktivitet, som skifter fra gang til gang. Se oversigt nedenfor.
4. Fri leg (her skrives der på Aula)
5. Kl. 10:25 Oprydning
6. Kl. 10:35 Afrunding på gulvet med afslapningsmusik
7. Kl. 10:40 Tilbage til basisgrupperne

Dag 1 – Kartoffelmel og vand. Vi sidder ved bordene. Vi hører afslapningsmusik imens og har nedrullede gardiner og dæmpet belysning.

Materialer: Kartoffelmel, en porcelænsskål pr. barn, frugtfarve, små kander med vand, forklæder, voksdug, klude til dugen, højtaler.

En pædagog finder materialerne frem mandag eftermiddag.

Dag 2- Kartoffelmel og vand. Vi sidder ved bordene. Vi hører afslapningsmusik imens og har nedrullede gardiner og dæmpet belysning.

Materialer: Kartoffelmel, en porcelænsskål pr. barn, frugtfarve, små kander med vand, forklæder, voksdug, klude til dugen, højtaler.

En pædagog finder materialerne frem mandag eftermiddag.

Dag 3- Fodbad og fodmassage. 4 børn til fodbad, på skift kommer de op en af gangen til fod massage hos en pædagog. De andre børn for massage redskaber til at lave massage på hinanden to og to, mens de venter på tur til fodbad og fodmassage.

Materialer: 4 stk. kasser, håndklæder 8 stk., superheltekassen, fodsalt. 4 små stole fra hems, madrasser 5 stk. (måske låne sovemadrasser). Højtaler.

En pædagog finder materialer frem mandag eftermiddag.

Dag 4- Fodbad og fodmassage. 4 børn til fodbad, på skift kommer de op en af gangen til fod massage hos en pædagog. De andre børn for massage redskaber til at lave massage på hinanden to og to, mens de venter på tur til fodbad og fodmassage.

Materialer: 4 stk. kasser, håndklæder 8 stk., superheltekassen, fodsalt. 4 små stole fra hems, madrasser 5 stk. (måske låne sovemadrasser). Højtaler.

En pædagog finder materialer frem mandag eftermiddag.

Dag 5 - Leg i tørrede blade med bare tær under trappen. Ting væk fra området, dække reol til. Afgrænse området med skamler.

Materialer: en sæk med tørret blade, ude tæpper fra skuret, skamler, kost og fejebakke.

En pædagog finder materialer frem, mandag eftermiddag

dag 6 - Leg i tørrede blade med bare tær under trappen. Ting væk fra området, dække reol til. Afgrænse området med skamler.

Materialer: en sæk med tørret blade, ude tæpper fra skuret, skamler, kost og fejebakke.

En pædagog finder materialer frem, mandag eftermiddag.

Dag 7– Følekasser.

- a. Havregrød
- b. Hama perler
- c. Kogt pasta
- d. Vandperler (kan købes i Bilka eller Føtex)

- e. Rå kartoffel eller gulerod
- f. Pels (udklædning eller tæppe med dyreprint)
- g. Vand

Børnene skal tilbydes at have gummihandsker på, så det bliver mindre "farligt" at røre ved tingene i kasserne. Derudover skal vi have en balge vand og nogle håndklæder til at rense hænderne i.

Sorte sække til at dække kasserne med – med hul til "en lille hånd" og kasser. Nogle ting kan være i en skotøjsæske, hvor andre har brug for en plastikkasse.

Materialeliste: Tre skotøjsæsker, fire plastikkasser, sorte sække, gummihandsker, balge vand, håndklæder og indhold til kasserne.

Dag 8 - Følekasser.

- a. Havregrød
- b. Hama perler
- c. Kogt pasta
- d. Vandperler (kan købes i Bilka eller Føtex)
- e. Rå kartoffel eller gulerod
- f. Pels (udklædning eller tæppe med dyreprint)
- g. Vand

Børnene skal tilbydes at have gummihandsker på, så det bliver mindre "farligt" at røre ved tingene i kasserne. Derudover skal vi have en balje vand og nogle håndklæder til at rense hænderne i.

Sorte sække til at dække kasserne med – med hul til "en lille hånd" og kasser. Nogle ting kan være i en skotøjsæske, hvor andre har brug for en plastikkasse.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Natur, udeliv og science*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der understøtter spontan glæde ved naturen, og hvor bæredygtige praksisser udfoldes
- hvor børnenes lyst til at udforske naturfænomener og lege med tal, former og mængdeopfattelser anerkendes og mødes relevant.
- hvor børnene får erfaringer med at genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng, mens voksne etablerer en bro mellem konkrete oplevelser og naturvidenskabens forståelser og begreber

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- glæde ved og forbundenhed med naturen samt kendskab til naturvidenskabeligt og matematisk funderede begreber og forklaringsmodeller.
- erfaringer med at observere og undersøge naturfænomener i den nære og større omverden
- begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling samt mine muligheder for selv at bidrage

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på natur, udeliv og science.

Haletudser i vuggestuen

Personalets udviklingsfokus

Vi vil udvikle børnenes naturalistiske viden og give dem viden om hvordan vi passer på haletudser, mader dem og passer dem. Vi vil udvide børnenes viden om de forskellige frøer der er i DK.

Miniprojektets fokus

Vi fanger haletudser, undersøger hvordan vi holder liv i dem, ser på deres udvikling. Når de er blevet til frøer sætter vi dem tilbage igen.

Vi synger sange om haletudser og frøer, vi ser billeder af haletudsens udviklingen og snakker om det. Vi ser billeder af forskellige frøer. Vi afslutter med en "Kajfest".

Projektdeltagere Vuggestuebørn 0-2

år samt det pædagogiske personale.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Vores mål er at børnene oplever glæde ved og forbundenhed med naturen samt kendskab til haletudser. De skal lære at observere naturfænomener i det nære miljø.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv Vi vil udvikle børnenes nysgerrighed og lyst til at udforske naturen og forstå sammenhænge og udvikling fra haletudse til frø.

Børneperspektivet

Vi inddrager børnene i det de interesserer sig for "på dagen" og følger deres spor. De er med til at fange haletudserne, made dem og puste luft i vandet.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Trivsel – Børnene er fælles om projektet. De får noget fælles at være sammen om. (det fælles tredje).

Læring – Via sanserne understøtter det læring. Vi ser, hører, føler. Læring sker bedst i praksis.

Udvikling – Børnene bliver klogere på naturens gang (kognitiv) Deres personlige udvikling ved at turde røre ved. Deres sproglige udvikling ved at få sat nye ord på. Deres sociale udvikling ved at være sammen om et projekt.

Dannelse - De lærer at passe på og håndtere dyr. De lærer at være sammen om et projekt. Vi er rolle modeller for hvordan man behandler naturen/dyr.

Opfølgning

Videndeling

Vi informerer forældrene på aula om projektet. Vi tager billeder af projektet løbende. For at inddrage forældrene lægger vi også sange, billeder, kageopskrift m.m. på Aula.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kultur, æstetik og fællesskab*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor alle får oplevelser og erfaringer med egne og andres kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere
- hvor de fysiske rammer og et varieret udbud af materialer og medier inspirerer til at være undersøgende og skabende på tværs af alder, køn samt social og etnisk baggrund
- hvor voksne gennem samskabende praksisser understøtter engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i forhold til æstetiske ind- og udtryksformer

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at få aktiveret sanser og følelser i samvær med kammerater og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- scene- og billedkunst, film, musik og litteratur samt mulighed for at deltage både som tilskuer og udøver
- adgang og kendskab til forskellige materialer og medier samt mulighed for at udfolde sig skabende og undersøgende med og uden voksne

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på kultur, æstetik og dannelse.

Musikfestival 2026

Musikfestival - Børneområde Nord 2026.

Sammenhæng:

Musikfestival er et samarbejde mellem Børneområde Nords fire ældstegrupper i børnehaverne og musikskolen. Rammerne for forløbet og det praktiske arbejde ift. festivalen aftales på opstartsmøde og følges op på et midtvejs og et tæt på møde mellem det pædagogiske personale og musikskolens pædagoger. Efter festivalen evalueres forløbet af samme aktører.

Musikfestivalen er en tradition i Børneområde Nord. Hvert år som en del af arbejdet med fællesskab, musik, leg og læring for de kommende skolebørn. Børnene arbejder i børnehuse en gang om ugen fra nytår frem til de to fælles forestillinger i Årslev hallen. Festivalen afsluttes med to opvisninger en for mellemgrupperne i husene, børnehaveklasserne på Broskolen og Friskolen og en for børnenes forældre. (1 2026 d. 6. marts).

Musik er en central del af børns kulturelle dannelse og understøtter både fællesskab, leg, sprog, motorik og følelsesmæssig udvikling. I ældstegrupperne arbejder vi målrettet med at give børnene erfaringer med rytme, sang, bevægelse og fælles musikalske aktiviteter gennem samarbejdet om at lave en forestilling med en historie, som børnene digter sammen med de voksne som bidrager med sange/musik og bevægelse der kan understøtte fortællingerne.

Styrket pædagogisk læreplan:

- **Kultur, æstetik og fællesskab**
- Krop, sanser og bevægelse
- Barnets alsidige personlige udvikling
- **Sociale kompetencer**
- **Kommunikation og sprog**
- Natur, udeliv og science

Mål:

At børnene har kendskab til varierede sange og sanglege,

At børnene oplever glæde ved musik og opsøger samt deltager i musikfestivalen

At børnene udvikler rytmeforståelse gennem sang, bevægelse og instrumenter.

At styrke børnenes sociale kompetencer gennem fælles leg og musikalske aktiviteter At børnene ser sig selv i en sammenhæng med andre, at fællesskabet skal lykkes for at forestillingen lykkes

At børnene kan deltage aktivt i fælles sange og musiklege samt i musikfestivalens to forestillinger

At børnene kan følge en rytme og historie

At børnene viser mod til at udtrykke sig musikalsk og kreativt – synge, spille eller bevæge sig.
At børnene øver turtagning, lytteevne og samarbejde.

Tiltag:

- Musikforløb to gange ugentligt med musikpædagog og pædagog i børnehaverne
- Digte historien, forestillingen
- Øve sange og fortællinger
- Øve "figurerne" i fortællingen
- Lave kulisser, male, tegne og andet
- Gøre klar til forestilling og fremføre til to opvisninger sammen med alle ældstegrupper i de fire børnehuse **Tegn:**

- At børnene deltager, virker glade og motiverede i fællesskabet og i processen - At børnene udviser engagement og tør prøve nyt.
- At børnene holder fokus på fællesskabet og når vi øver
- At børnene synger og spiller med
- At børnene samarbejder om rytmer og musiklege.
- At børnene hjælper hinanden og kan skiftes

Evaluering:

De voksnes observationer drøftes til det endelige fælles evalueringsmøde i april måned:

Deltog børnene aktivt i fællesskabet gennem forløbet?

Udviste børnene engagement, i deltagelse, i sang og i "skuespil" ?

Var der børn/børnegrupper, der overraskede positivt eller fik nye styrker frem?

Barneperspektivet drøftes i ældstegrupperne i husene i uge 11, 2026 Hvordan oplevede du at være med til musikfestival?

I børnehaven?

Til opvisningen i hallen?

Hvad kunne du bedst li' ? Hvad var sjovest?

Var der noget du syntes var svært?

Er der noget du har lært?

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur?

Her beskriver vi, hvordan vi arbejder med den løbende pædagogiske læreplanlægning, samt hvordan forældre og bestyrelse inddrages i evaluering og opfølgning. Formålet med den løbende planlægning og evaluering er, at etablere og regulere vores pædagogiske læringsmiljøer, så børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes optimalt. Vi præsenterer her nogle af de metoder og værktøjer vi anvender til dokumentation, refleksion og evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer - i relation til vores vurdering af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Børneområde Nord har vi udarbejdet et hjælpeværktøj, som indeholder en variation af dokumentationsredskaber samt både planlægnings- og evalueringsspørgsmål til anvendelse i forberedelsen. Vi har desuden en struktur omkring planlægnings- og evalueringsmøder for personalet. Teamledelsen understøtter evalueringsarbejdet og områdeledelsen understøtter teamlederne i deres ledelse af en evalueringskultur.

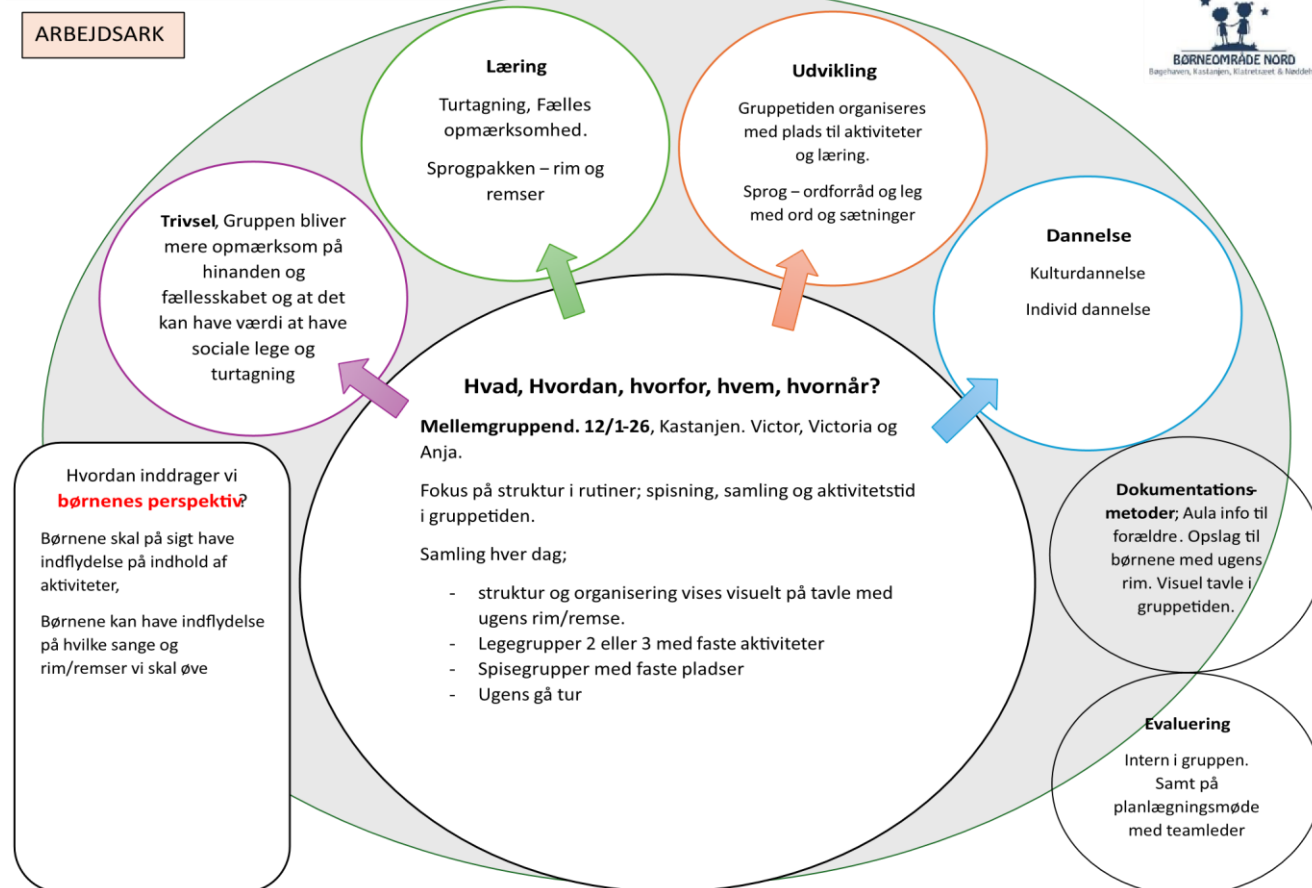
Vi anvender som udgangspunkt ”boble-modellen”, når vi planlægger leg- og læringsmiljøer. Desuden anvender vi Karl Tomms spørgsmålstyper, når vi evaluerer.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?

Materialet fra de løbende evalueringer, som er beskrevet i forrige afsnit, anvendes som dokumentation for evaluering af det samlede arbejde med den pædagogiske læreplanlægning, der ifølge dagtilbudsloven skal foretages mindst hvert andet år. Formålet med samlede evaluering er, at afgøre og redegøre for, i hvilket omfang vi har levet op til det fælles pædagogiske grundlag og de tolv fælles mål under de seks læreplanstemaer.

Der udarbejdes et fælles evalueringsdesign for alle dagtilbud i Faaborg-Midtfyn Kommune, som offentliggøres på kommunens hjemmeside FMK.dk

Vi tager udgangspunkt i Den styrkede Pædagogiske Læreplan

Evaluering d.10/3-26

Rutine og struktur i mellemgruppen Kastanjen

Evalueringen viser, at der har været et tydeligt fokus på struktur i samlingen i gruppetiden, hvilket har haft en positiv betydning for børnenes deltagelse og engagement.

Den faste ramme med rundkreds og visuel understøttelse af ugens rim og remse har skabt genkendelighed og trykthed for børnene.

Indholdet med vejrudsigt har vist sig at være særligt motiverende, da børnene har været meget optagede af emnet og aktivt har bidraget med observationer og refleksioner. Dette har styrket deres sproglige udvikling og nysgerrighed over for hverdagsfænomener.

Ugens sange, herunder "Morgensol", "Lille sky" og fastelavnssange, har fungeret som en genkendelig og engagerende del af samlingen. Børnene har vist glæde ved gentagelserne og er i stigende grad blevet trygge ved at deltage aktivt i fællessangen.

De voksne har haft en tydelig rolle i at strukturere og styre indholdet i samlingen, hvilket har været med til at sikre en rød tråd. Samtidig har der været plads til børnenes perspektiver, idet de har budt ind med deres idéer og har deltaget i samlingen. Der har været en god balance mellem den tydelige struktur og børnenes medbestemmelse.

Evaluering af mindre Lege og aktivitetsgrupperne i mellemgruppen:

Evalueringen af de små lege- og aktivitetsgrupper i gruppetiden viser, at organiseringen med 4–5 børn pr. gruppe sammen med en voksen har haft en tydelig positiv effekt på børnenes deltagelse og læring.

Opdelingen i tre forskellige aktiviteter – en kreativ collageaktivitet, en spilaktivitet og en konstruktionsaktivitet – har givet børnene mulighed for at vælge ud fra interesse, hvilket har øget motivationen og engagementet. Samtidig har den fælles "skal-opgave" med at klippe en fastelavnsfigur skabt en fælles referenceramme og sikret, at alle børn deltog i en målrettet aktivitet.

Den kreative collageaktivitet, hvor børnene klippede sunde ting eller varer fra supermarkedet, har understøttet både sproglig udvikling og sociale kompetencer. Der har været fokus på ordforråd, turtagning og dialog, og børnene har haft mulighed for at sætte ord på deres valg og idéer i samspil med den voksne.

Spilaktiviteten har bidraget til træning af regler, koncentration og sociale færdigheder som at vente på tur og håndtere både medgang og modgang. Konstruktionsaktiviteten har understøttet børnenes kreativitet, problemløsning og fordybelse.

Inddelingen i mindre grupper med en voksen tæt på har været særligt betydningsfuld. Den nære voksenkontakt har skabt ro og overblik, hvilket har styrket børnenes fordybelse og vedholdenhed. Samtidig har det givet mulighed for at støtte de børn, der har behov for tæt guidning, så de i højere grad kunne deltage aktivt og opleve mestring.

Samlet set peger evalueringen på, at kombinationen af valgmuligheder, en fælles opgave og tæt voksenstøtte skaber gode betingelser for både læring, trivsel og deltagelse i gruppetiden.

Evaluering spisegrupper med faste pladser i mellemgruppen:

De faste pladser ved spisning skaber tryghed og forudsigelighed for børnene. Det mindsker konflikter og giver en roligere måltidssituation. Samtidig styrker det relationer, sprog og deltagelse, da børnene sidder i faste fællesskaber. Det giver også bedre overblik for de voksne og mulighed for mere nærvær.

Samlet set peger evalueringen på, at den strukturerede tilgang kombineret med visuelt materiale, genkendelige elementer og inddragelse af børnenes interesser har haft en positiv effekt på både trivsel, deltagelse og læring i gruppetiden.